

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: Buda város rendszabályi a marhadög ellen, időjárat 's dunai közlekedés, a Kemnitzer házban új vendéglő készül, magyar játékszini előadások; különféle: torontáli szélmalom, kalocsai egyházi ünnepély, adakozások a vízkárvalottak számára; 's a t. a magyar nyugpénzintézet félévi gyűlése; 's a t.) Amerika (Lancaster József 's a fekete sólyom meghaltak; 's a t.) Spanyolország (minisztériumi tervek; Espartero ismét véres visszatartást gyakorol; Madrid ostromálapot alul fölmentve; cortesviták a válasz-fóliatról; Frias nevezetes nyilatkozata a négyes szövetségről; 's a t.) Anglia (fölszólítás az O'Connell-adó lefizetésére; elegy; 's a t.) Franciaország (Abdelkaderrül 's Ain-Maadiból végre hiteles hírek érkeztek; nagy rablócsapat fölföldöztesse; 's a t.) Svédország. Belgium. Hollandia. Görög- 's Lengyelország. Gabonaár. Dunavízjárás. —

Magyarország és Erdély.

Ő es. 's ap. kir. fölsége Wenkheim Antal gr. m. kir. helytartó tanácsai fogalmazó gyakornokot ugyanott tiszteletbeli fogalmazóvá; Diener Sándor eperjesi lelkészt ker. sz. János stolai (Szepes megyében) címzetes prépostjává nevezni; 's a terézianemes akademiában megüriült magyar növendéki helyet Barthodiszky Ignác, a' es. kir. közöns. udv. kamránál a' pénzügyben elnöki udv. fogalmazó fiának, Gejzának, adatni méltóztatt. — A' m. kir. udv. kamra a' broczkai es. kir. vám- 's 30ad hivatalnál Zeitz János miklósvári vámrakhivatali ellenőrt pénzszedővé; keblebeli számvevő hivatalnál Ottrubay Béla ingrossita temesvári számítóvá lett kineveztetése 's Kutskovits Ignácjárulnok halála következtében Appel János járulnokot ingrossistává; Albertfy Béla fizetéses, és Reitter Adolf díjtalan gyakornokot járulnokká alkalmazá. (H-k.)

Ugyanő es. 's ap. kir. fölsége Zehenter Ignác pojnikoi kohmestert nyugalmazni méltóztatt. — A' bodzai 's törcsvári 30adosi, és kolozsvári áruvizsgálói állomások megüriültek. O. Z.

Budapesti napló: Budán még folyvást mutatkoznak ugyan jelei a' marhadögnek; de a' városi hatóság olly czélszerű rendszabályokat léptetett életbe, hogy a' lakosság folyvást minden veszély nélkül láthatja el magát a' szükséges marhadöggyel, mert valamint a' vágóhídon úgy a' kimérés helyen is mindig városi biztos és orvos előtt történik a' vágás és kimérés. — Hosszas majd mindennapi esőzés után végre kiderült az ég 's az idő tavaszilag kellemesen mutatkozik, csupán a' reggeli 's esti sűrű köd alkalmatlan, melly a' közlekedést ladikokon kissé késkedővé 's nagy mértékben unalmassá is teszi a két város között, 's folyvást élenkebbíti az állandó hid utáni ohajtást, melly anyai kellemetlenségtől mentendi föl a' közönséget. Hír szerint most egy két földött naszádot szándék készíteni azok számára, kik inkább készek valamit fizetni, mint a' nyilt 's nem igen tiszta ladikokban ruháikon kárt okozni. Ez intézkedés, ha csakugyan valósulna, különösen a' hölgyekre nézve fogna igen hasznos és kellemes lenni, mert azok főleg esős időben alig vagy éppen nem juthatnak egyik városból a' másikba, ha csak egészségüket 's ruhájokat egészen kockáztatni nem akarják. Valóban csudálatos, hogy e' hasznos vállalat már rég nem jöve gyakorlatba. — Pestvárosban nem sokára egy új vállalat lép életbe, melly nagyszerűségére nézve korszakot szürend a' városi közéletben. Kemnitzer család ugyanis a' nagyhidutca sarkán a' mostani hid irányában álló díszes épületében vendégladót szándékozik fölláttatni, melly nagyszerűségre, kényelemre 's pompára nézve a' legnagyobb londoni 's parisi vendégladók fog vetélkedni. A' költség - számításokból már előre is képzeltetni a' létesítendő vállalat rendkívüli fényét 's a' vállalkozók készeknek nyilatkoznak a' legnagyobb áldozatokra is, csak hogy hazánkban illy páratlan intézetet alapíthassanak. Művészek 's kézművesek már föl vannak szólítva a' nagyszerű terveknek valósisására, 's így fővárosunk nem sokára e' tekintetben is vetélkedhetni fog a' világ fővárosival. (Sp.) — Nemzeti színpadunkon f. hó 2kán „Majom és völgegy“ énekes bohózat adaték, mellyben Motty Mammok majom szerepét játszá, nem rosszul ugyan, de koránsem olly tökéletesen, miképen azt Klieschnigg szokta adni; úgy látszik, Motty jeles tagfintorító ugyan, de még sem eléggé majom, azaz nem tevé magának eléggé sajátjává a' majom természetet. 3ikán igen számos közönséglőt Lendvayné jutalmára „Király leány mint koldusnő“ színj. 5 felv. Raupachtól; a' fordító nem volt megnevezve. Raupach darabjai érzélgők, de talán ez valamennyit túlhaladja természetlenségével, 's azért magyar közönség előtt soha nem fog nagy 's olly hatást eszközölhetni, 's magát anyai ideig föntartatni, mint a' német színpadon. A' sok üres szóhalom között találkozunk ugyan életből merített jeles mondások is, ezeket mohón kiszemelé a' közönség 's tetszéssel is fogadá; de az egészet csak az igen sikerült előadás teheté türethetővé. Lendvayné a' czimszerepet elejétől végig jelesül játszotta 's Lendvay (aranyműves) is szép ügyességgel adá farsztó szerepét; mindketten többszöri előhivatásban részesültek. Kovácsné (fogadósné és Szerdahelyi (fia) és Megyeri (udvari bolond) kis szerepeiket olly jelességgel tudák kiemelni, hogy a' rendkívüli hosszú 's meglehetősen untató darabot, valóban leginkább ők segíték némileg élvezhetőbbé tenni. 4ikén „Valburg éje“ jött színpadra; 5ikén „Büvös vadász“ dalmű; 6ikán „Fiatal férj“ vigj. Mazeres után Jakab István által fordítva a' tudós társaság költségén; mellyben Egressy Gábor ritka tökélyvel adá a' czimszerepet 's újra megmutatá, milly igen érdemes ő a' közönség kegyére. Motty e' napon ismét testgyakorlati mutatványokat adott; azonban a' közönség ma is csak igen kis számmal jelent meg azokra.

(Magyar nyugpénzintézet.) A' legfensőbb helybenhagyás által megerősített magyar nyugpénzintézet a' f. 1838ik év második felében véghez vitt munkálati ügyében jövő 1839 évi január 6ikán délelőtti 10 órakor fogja szokott félévi ülését tartani a' m. kir. helytartósági választmányi te-

remben, mellyre minden intézeti tag az alapszabályok 4ik §a értelme szerint megjelenni hivatalos. Budán, dec. 2án 1838.

Kolozsvár legidősb polgára, nyugalmazott kajántói ev. ref. pap Szabó Mihály nov. 25kén élte 100dik évében megholt. (F. Hír.)

Kantában (Erdély) nov. 27kén tartott halotti szertartásu nyugmise négyesi b. Szepeffy Ignác bold. pécsi püspökért, ki az előtt Erdélynek főpapja lévén itt is nagy lelke emlékeztetét örökíté: mert a' kezdi-vásárhelyi katonai növélőház talpkövet püspöki látogatásakor letévén; bőkezűségének jelét is ez alkalommal kiténté. Többet bizonyíthatnak erről a' háromszéki egyházak. A' püspöki körlevél tartalmánál fogva, melly, a' nagy férfiú halálát hívat. tudatá 's ajtatos buzgóságba ajánlá: a' kantai minorita Ferenczek előjárója, a' körbeli papságot fölszólítá, e' buzgó, 's ajtatos tételre, elfogadhatott az ajánlás, megis jelentek nagy részint a' körbeli lelkészek urak Kantába középhelyére vidékünknek; kik mindnyájan áldozatot mutatának a' mindenhatóknak a' nagy hazafiért 's buzgó apostolért. Tíz órakor a' nyugmisért tartá Körösi Ferencz, zárdai előlő, körülte szolgálatot tevéen társai, szomorú fohászok hatottak a' szerzetes atyák ajkáról a' mindenhatóhoz e' nagy férfiúért, ki hajdan e' rendnek növeltje, később felelhetlen jötevője volt. A' múlt évi földrengés által nagyon megrongált, 's épen néhány nappal az ériutott nagy szorgalmu előjáró által az előbbinél fényes állapotba helyezett egyház jó alkalmat nyújtott a' szomorú emlékezetre. Az ünnepet növelék: a' 2dik székegy gyalogezredesi ezredes tiszti társival, a' katonai növélő-intézet számos növendékei, a' kantai iskolai tanulók, 's számosan mind a' két nemű hívek lől. Az áldozat alatt különös buzgóság vala észrevehető főleg azokban, kik a' bold. férfit ismerték; 's az áldozat után itt is ott is halhatni volt: „áldás az illy apostol és hazafi hamvaira!“ — A' híleg itt nov. 24ke óta igen növekszik: mert a' legkellemesb öszinapokat, millyen 23ka vala, esendes havazás váltá föl, melly 26kán egész nap tartván két éjjel egy megfagyott, hogy most bátran számkazhatunk Kanta vidékén.

KÜLÖNFÉLE: Torontálban a' tiszai szigeten a' régi becei vár omladéka fölött Fehér József, kikindai kerületi kasznár, hollandiak által egy három kövű igen jeles szerkezetű szélmalom építetete, illy nemben a' honban talán első. E' malom napjában körül belül 250 — 300 köböl gabonát képes és pedig igen finomul, megürieni. Egyébiránt beodrai Karácsonyi Lukács ur kisbikacsi égettbor készítő jeles gyára is az ugynevezett „pistorischer Apparat“-szellemen nemcsak elkészült, hanem magas foku égettboraira nézve valóban díszlik is, 's mint hallik, több illy szerkezetű égettbor-készítő házat is szándékoznak itt fölláttatni. (Ath.) — Girk György kalocsai kanonok adraasi püspökké fölszentöltetése fényes egyházi szertartással ment véghez mult hó végén Kalocsán. A' fölszentelést 's énekes nagy misét Kukovics József diakovári és szerémi püspök végzé, Barkóczy László fehérvári 's Jordánszky Elek tinnini püspököknek a' fölszentöltetendő oldala mellett buzgón 's legszívesb készséggel teljesített segédszolgálatjokkal. — Még a' pozsonyi hajóhidat is rögtön ki kelle szedni nov. 28 — 29like között éjjel a' Duna zajlása miatt, 's most ladikok és dereglyek által eszközöltetik a' két partvidéki közlekedés. — Nov. 7ikén bocsátották az első vasgőzöst a' Duna hátára, melly Zürichben Escher Wysz 's társ. gyárában készült Neve vasgőzösnök „Zófia“ 's haszna illy gyakor apályu folyamon igen nagy leend, mert csak 500 mázsát nyom az egész hajó, 's nem fog mélyen vízbe merülni, egyébiránt pedig hathatós erőművek leendnek reá alkalmazhatók. E' hajó olly jelesül készült el, hogy előszörü vizre bocsátatásakor egyetlen esőp víz sem nyomulhatott belsejébe. — Az árviz által károsultak fölségelésre következő adakozások érkeztek: a' bécsi magyar kir. udv. kancellária utján 567 f. 7 kr., Torontál megyéből 1313 f. 49kr., Erdélyből 301 f. 55 kr., mind pengőben. — Zarái hírek szerint a' törökök annyira kibékülének a' montenegróiakkal, hogy ellenséges megrohanásoktól többé egyik részről sem tartatni. A' montenegróiak, újabb szerződés következtében, mellyet a' boszniai, herezegovinai és skodrai basákkal kötének, nagyobb önállóság élvezésébe jutandnak 's a' portával szövetséges népek fognak tekinteni. E' szerződést még nem erősíté meg ugyan a' nagyur; de értelmessége minden kétségen túl helyzi, hogy attól egyezését semmi esetre sem fogja megvonni. E' szerint tehát végre csakugyan megszünendnek a' hosszas határ szeli villongások, mellyek olly gyakran háboríták a' közönséget. — Eöt-vös János nov. 21kén a' szatmár-városi casinóban emlékbeszédet tartott Kölesey F. felett, ki azon casinonak egykor elnöke vala, melly beszédében azt mutogatta meg, hogy Kölesey halálával vesztett a' fejdelem egy hű jobbagyot, vesztett a' haza egy buzgó hazafit, vesztett a' tudóstársaság, mellynek koszorujából egy nem hamar pótolható boglárkapocs pattana ki, vesztett Szatmármegye és ezen szatmár-városi casinois, végre vesztett minden barátja, — mivel őbenne még magányos házikörében is egy tiszta szelid lélek lakott.

Amerika.

(Lancaster József 's a' fekete sólyom meghaltak. Anglia 's Éjszak-amerika közti határvillongás elhárításául a' st. John folyamot hozák javaslatba határvonalul.) Lancaster József, a' hires quaker, october 21dikén meghalt, élte 61dik évében; született Angliában, utolsó napjait Ujyorkban élte a' tisztos öreg. — Surveilliers gróf (Napoleon József) Philadelphianban szándékozik letelepülni, hol a' legközelebb évben pompás házat építend. — Az ujjorki Advertiser szerint Blanchard Tamás

kinek neve a találmányok történetében annyira ismertetés, oly erőt-
vet talált föl ujonnan, mely a gőzösekön a szétpattanásokat hárítja el.
Ugy van ez alkotva, hogy, ha a víz bizonyos mennyiségig csökken, azon
nyiladék, mellyen fűtenek, becsukódik; s addig azt ki sem nyithatni, míg a
vízmennyiség nem szaporítottatik. S így vízhiány miatt szétpattanás nem tör-
ténhetik, bármily gondatlan legyen is a mérnök. — Jelenleg az egye-
sült szabad státusokban John Jakob Astor, ujjorki kereskedő, a leggaz-
dagabb ember, kit 25 millió dollárra (mintegy 60 ezer millió fra) becsül-
nek. Girard Istvánt, ki nem rég halt meg Philadelphában, 13 millió dol-
lárba becsülték. — „A fekete sólyom“ nevű híres indián főnök, oct. 3án
Moines folyam mellett táborában élte 73dik évében meghalt. — Jól érte-
sültek szerint az Anglia és egyesült státusok között hataregyenlenségek
elsimítását mindkét részre kedvezőleg reményelhetni. Az angol M. Chronicle
erről következőleg nyilatkozik: „Darab idő óta Stevenson, london-ameri-
kai követ s a brit kormány között e tárgyra nézve közlemények vál-
tattak s abban egyezének meg, miszerint „határozó-biztosságot“ neve-
zenek ki. Mind a két kormány nézete oda járul, hogy st. John folyam le-
gyen határvonal a két státus birtoki között, mi által Maine státus azon
részét, mellyet az angolok mindig követelének, most megnyerendik s az
unionak kárpótlásul az angolok a st. Croix és st. John folyamok között
fekvő birtokot s részpartokat engedik által, mi hasonló térséget foglal el.
Illy módon Maine státus folytonos vízhatárt nyereud s a Nova-Scotia s
Canada között földrészt nyitva álland Anglia számára, s a jelen körülmé-
nyekben ez igen nagy fontosságú pont. A Halifax s Quebec között vasut,
mit annyiszor tervezének, s mindig elhagyának a határkérdés miatt, most
létesülhetne, s Canada kereskedésére jótékony befolyást gyakorolhatna.

(Uj vallási felekezet.) A M. Chronicle philadelphiai levelezője követ-
kezőket közöl az északamerikai új vallási felekezetről: „Ezen felekezet
mintegy 2 ezer főnyi, ezer harczható férfival, s „Mormon“ nevet visel,
Missouri kerületben keletkezék, hol annyira nyugtalaníták szomszédikat,
hogy a polgárkatonaságot fel kelle szólítani (ket rendben-tartásra vagy a
státusból-kiűzésre. Már is történt ezivakodás, mellyben több halálát léle,
közelebbi részletek azonban még Philadelphában nincsenek tudva. A mor-
monok különös neme a vakbuzgóknak; e vallást bizonyos Smith József
alapította, néhány év előtt tervezé az egészet, álomról beszélt ugyanis, melly-
ben mondaték neki: ázna bizonyos helyen mindaddig, míg egy arany táb-
lácskát s két kristály-tisztaságú követ találand, mellyek a valódi Urim
és Thummim. Ő ázott s megtalálta az álmodottakat; ismét álmodék, hogy
ő mindazt olvashatja az arany táblácskáról, mi a valódi hitet érdekli, ha
a két, kristály-fényű, köven néz keresztül. Olvasott tehát s törvényeket
s jóslatokat tőn, miket követőjei elég bolondok himni. Állítja, miszerint ő
ki tudja egészíteni az ő s új testamentom könyvei közötti szent történetet.
Szerinte Jézus Jeruzsálemből égbe szállta után több tanítványival Amerika-
ba ment; Amerika akkor igen népes vala, s mindnyájan keresztények
voltak; így volt ez 400 évig, midőn az isten haragjában elfajultságuk
miatt megsemmíté őket. A legutolsó élő a szent táblácskát s Urim s Thum-
mim köveket földbe ásta, hol 1400 évig rejtve valának, míg neki, Smith
Józsefnek ezt álmban egy angyal kinyilatkoztatta. Magát az egyetlen igaz
vallás profétájának, csudatevőjének s tanítójának adja ki; minden ember,
hirdeti ő, egy napon Mormon leend; erősségek, romok, várak, városok
régi maradványai Amerikában, mind mormonoktól származának. Beszéli
róla, miszerint egyszer ígéré, hogy új hivat bizonyos folyamban egy an-
gyal által keresztelteti meg. Ennek következtében a keresztelés nyári es-
tén történék meg; de nemelly vigkedvű ifjak az angyalt szemmel tarták,
levonák az égi lényről fehér öltönyt és szárnyait — s ki tűnt elő? Az
angyal testestül lelkestül Smith József uram vala. Más alkalommal ugyan
e szent folyamon ígérkezék gyalog átsétálni; de észrevehék, hogy a két
part között a víz alatt két kötél van vonva; az ifjak közül egyik a csuda-
tétel alkalmakor, midőn t. i. Smith József a legnagyobb méltósággal sé-
tálna keresztül a folyamon, a kötelet ketté vágta s ha rögtön nem men-
ne segítségére, most Smith József uram a lelkek országában hirdeté-
tanját. A mormonok egyébiránt jó, erkölcsös magaviseletűek, s házi tör-
vényeikkel meglehetősek; szentegyházakat építenek, van iskolájok, bank-
jok, s egymás közt saját váltólevelekkel élnek. Mi legyen oka ezivako-
dásuknak köztük s Missouri státus többi polgári között, az egyetlen ok-
talan vakbuzgóságon kívül, nem tudatik. —

Spanyolország.

(Ministerváltozási tervek. Espartero ismét véres visszatérést gyako-
rol. Elegy.) Ha való, miszerint az ugynevezett föllengősdiek új minis-
teri tervet forralnak, mellyben Vadillo Vicente Beltran de Lys (második
vagy inkább első Mendizabal, mert ő volt ez utóbbinak mestere), Fran-
cesco (nem Ramon) Narvaez s a roszhírű Capaz fognának alkalmazást
nyerni, ugy ez csak ismétlését szólné a régi alkotmányos kormányrend-
szernek, s a nemzet így teljességgel nem nyerne semmit. Sokan kérdezn
fogják: „Honnan vegyünk ügyes férfiakat?“ Erre csak az szolgálhat kie-
légítő válaszul, hogy megbocsáthatlan tudatlanságból a pártokat azon
két felekezetre osztják, mellyek már tökéletesen elveszték hitelüket, t.
i. mérsékiekre s föllengősdiekre, míg azon szabadelmű ellenzéstől egé-
szen megfélemedeznek, melly az 1836iki kamrákban s azokon kívül is
mutatkozik. Az udvar, melly semmi kedvező alkalmat nem szokott elmu-
lasztani, ez által minden akadály nélkül mindig újra visszatérhet kedvenc
személyeire, s már azt kezdik rebesgetni, hogy ismét Isturiz féle minis-
teregről kezd gondolkozni, kiknek tehetségéről s lelki szilárdságáról, mi-
kép az Spanyolországban szokás, annak idején az egész nemzet igen so-
kat várt, egy része pedig még most is vakon hiszi, miszerint csupán ő (Is-
turiz) képes a spanyol szabadságot s gazdaságot virágzásra emelni. Azon-
ban minden illy terv szerencsére hajótörést szenved az alsóbb osztályok
ép tapintatán, melly nem értvén az üres finomságokhoz, csupán anyagiak-

hoz ragaszkodik, s a körülmények parancsoló szükségétől engedi magát
kormányoztatni. Legerősbben nyilatkozik a népszellem Saragossában, hol
mindenek előtt azon párt kiirtását kívánják, melly béke-s közbenjárulá-
si eszméji s a nemzetiség ellen támasztott fondorlatok által a nemzetet
szerencsétlenségbe taszítja, míg magát s hatalmát hathatósan föntartja.
Saragossa vidékiről egyébiránt nem igen nyugtató hírek érkezének. Cas-
pe 200 katonával s 400 emberrel vitézül védé ugyan magát Llangoste-
ro 4 ezer főnyi csapatja ellen nov. 11-ikeig, de végre romhalommá
vált, s Ayerbe osztálya, melly még épen jókor menté föl ostrom alul
a várost, csak hosszas fáradság után fogja ismét helyre állíthatni az
erősségeket. Cabrera ezer emberrel hagyván el Valenciát, Llangostero esa-
patival egyesült. Az alkotmányos osztály Samper mellett állott Alcaniztól
kelet felé, melly utóbbi állomást elárulak némelly szökevények az ellen-
ségnek; a dolog azonban jókor tudomására jutott a parancsnoknak, s
így még szerencsésen menthetémeg a helyet. Van Halen nov. 6-ikán Va-
lenciába érkezék, s azonnal a Forcadell által fenyegetett Castellon de
la Plana védelmezésére siet. Hírlik azt is, hogy 400 ezer franknyi pénz-
szállítvány Caufram s Jace közt a carlosiak hatalmába esett; ez igen
érezhető csapás fogna lenni a már ugyis mindent nélkülöző hadsereg-
re nézve. Navarrában Balmaseda carlosi csapatvezér nov. 9-ikén Viana s Log-
rono közt 50 alkotmányos katonát, kik közt 20 félbeteg volt, megtámo-
dván, irgalom nélkül összedaraboltatt, Espartero pedig visszatérül
ugyanannyi carlosi foglyot Balmaseda csapatjából ugyanazon helyen agyon
lövete. Merino nov. 7-ikén ismét visszatért Burgos tartományba, miután
Palencia nagyobb részében iszonyu dúlásokat vitt véghez, s tetemes zsák-
mányt szerze. A trónkövetelő neje rendkívüli pompát s fényt fejt ki
udvaránál, mit nem legjobb szemmel tekint a kizsartolt s elszegényült nép.
A trónkövetelő a kibocsátott kegyelmi rendelet után még sokkal kegyet-
lenebbül üldözi a szabadelműeket. Munagorri még folyvást reményli
ügyének sikerülését, s csupán Espartero befolyását tekinti főakadály-
nak, melly ellen még eddig nem igen mer nyilatkozni a gyöngye kormány.

(Madrid ostromállapot alul fölmentve. Cortesülések.) Madrid nov. 17.: „E'
napokban tömve találám emberekkéla a cortesüléseket; azon
örvendetes hiedelmiszerint a minisztereket, vagyis kormányt mindenki le-
látatva re. énylő látandni a nemzet képviselői előtt, nagyobb számmal
gyűjté föl a terembe a kíváncsi hallgatókat, mint valaha látni leheté. A'
belépő minisztereket zajgás és gúnykacaj fogadá. Martin követ Toledo
tartomány állapotja iránt kívánt fölvilágítást a kormánytól, s Frias hg
nem elég világosan azt válaszolá, hogy a toledo carlosiak megsemmíteté-
sökre hozott kormányrendszabályokat nem szabad nyilvánosan kimondania,
mivel az által sikeretlenekké fogná azokat tenni. Több üres beszéd után
e kérdést elmellőzék s de las Navas gr. Madrid ostromállapotát hozá szö-
nyegre; a belminister mentegetni törekvék e rendszabályt, de több ellen-
szólalkozás után fölsült szándékával. Azon ülés következtében a tartalék-
sereg egy osztálya parancsot kapa Toledoba indulásra, a fővárost pedig
fölmenté ostromállapot alul a kormány. Nov. 15-ikén Seoane tábornok
egy indítványát olvasák föl, melly biztosság- nevezést sürget az 1836-iki óta
történt minden nemű pénzügyi munkálatok megvizsgálására. Indítványa tá-
mogatásakor a tisztviselőket bitófára méltóknak monda, s oda nyilatko-
zék, hogy azon esetre, ha a kormány önkéntes csapatot kívánna fölál-
lítani a tisztviselők halomra lödöttetése végett, ő maga is tüstint puskát ra-
gáná ellenük. Végre Torenó grófot arról vádolá, miszerint a kényeső
bányák jövedelme kezelések a hazát meglópá. „Siessen ide Parisból To-
reno gróf, ezek valának zárszavai, s védje magát vádaim ellen, mely-
lyeket hiteles oklevelekkel fogok tanusítani.“ Seoane indítványát majd egy-
hangulag elfogadá a cortes. A nov. 19-iki ülésben megkezdék a trónbe-
szédre benyújtandó válaszfölrirat vitatását. Egészben véve a válaszfölrirat
jobbadán csak viszhangja a trónbeszédnek; nevezetes azonban benne azon
fordulat, melly szerint azon esetben, ha a négyes szövetségből az or-
szág nem tapasztalá azon hasznót, mellyet attól várhatott, ez koránsem
szolgálhat bátorságvesztésre, hanem arra buzditandja a nemzetet, hogy sa-
ját segély-forrásit használja, erejét pedig kettőztesse azon vállalat léte-
sítésére, mellyben nemcsak jogait, hanem még jövődö jólléte alapját is
helyezve kell látnia. E' szók után még ezeket kívánák iratni Seoane s
Olozaga: „És azon háborút bevégezve, mellynél minden egyezkedés vagy
békealku a zendítő d. Carlossal örökre lehetetlen.“ Ezt azonban a választ-
mányi többség nem fogadá el, s így csak külön vélemény gyanánt fog
az szönyegre kerülni, mi zajos vitákra szolgálnd alkalmul. A tanács
még nem tart üléseket. Különös az, hogy a cortes folyvást törvényeket
alkotgat, míg valamennyi tartományt törvénytelen sanyargat, s a kor-
mány hatalma nem igen képes a ministeri hivatalszobákon túl terjeszked-
ni. Granada, Andalusia, Toledo, Avila, Galicia s O-Castilia tartományok
általányosan ostromállapotba helyezvék, s a tábornokok vas önkénye
alatt nyögnek. Catalonia egészen el van carlosi guerillák által szakasztva
a kormányzati közlekedéstől s mintegy különvált független tartományt ké-
pez; Aragonia, Murcia s Valencia pedig Van Halennek önhatalmu fölszólí-
tása által egészen határtalan kénye alatt görnyedez, anélkül, hogy a
madridi kormány onnan legkisebb segélyt kaphatna, vagy bár csak egyi-
kében is a három tartománynak némi szükséges befolyást gyakorolhatna.
Mindem jövedelemmel sajátja gyanánt gazdálkodik Van Halen ur hadserge
számára, a hűtlen tisztviselőket katonai törvényszék elibe állítja, s a
kormány által föllosztatni rendelt visszatérő juntáknak kötelességük foly-
tonos gyakorlatát parancsolja. E' tárgy iránti levelezése Cabrerával leg-
fontosb oklevelei közé tartozik e polgárháborúnak. — Mendizabal nov.
15-dikén Parisból Madridba érkezék, s csak nagy ügygyel bajjal kerülé
lelépni, a katonaság nagy része pedig már távol van, néhány nap mul-
va ismét zendülést vélnek kiütendni a fővárosban.“

(Seoano beszéde.) Főnebb érintett beszédében többi közt így nyilatkozik Seoane tábornok: „Az ország kormányzatának szomorú állapotja iszonyt gerjesztő, 's feneketlen örvénybe taszítand bennünket. Legjobban rendezett katonai vállalatunk is tönkre jutának a' szükséges eszközök folytonos hiányzata miatt. A' hadsereg legiszonyubb szükséggel küzd. Mintegy kétezer henye nádaly van elosztva az országban 's ocsmány semmittevés közt nyeli el a' köz jóvedelme. Le kell rójuk rántani az álarozot, 's száműzni őket, ezt a' nyilvános erkölcsiség érdeke kívánja. Ez valódi cselja indítványomnak. A' hadi kormányzatban megfoghatlan visszaélések uralkodnak; bizonyos tisztviselők legnagyobb pontossággal huzzák fizetésüket, míg a' hadsereg alig kapja napi élelmét, 's ez jutalma fáradozásáért, mikkel a' trónt megmenteni törekvők. Egy pontra vagyok most térni kénytelen, mellynek vizsgálata legfontosb következményü a' nemzetre 's cortesre nézve. Itt az almadeni kényesbányákra nézve kötött szerződést értem. E' bányák, mellyeket én drága gyöngyök gyanánt tekintek, mint látszik, legundokabb 's legeselszövényesb nyereszkedési tárgyul szolgálnak. Egy minister önhatalmából feldöntöte egy eziránt kötött szerződést. Indítványt teendek, miszerint e' minister csalási miatt vizsgálat alá vonassék. Én Toreno grófrul szólok, még pedig azért illy tökéletes nyíltsággal, hogy parisi mulatozásával fölhagyván, jelenjék meg a' cortes színe előtt 's védelmezze magát. Az almadeni bányákat tárgyzó szerződés minden törvényt megsérte. Főfontosságú, hogy a' ministerek által kötött többi szerződés is vizsgálat alá vonassék, minthogy szükség a' vétkeket megbüntetni, az ártatlanoknak találandó gyanusakat pedig tökéletesen fölmenteni. Rabló társulat állott össze Madridban, csupán azon czélból, hogy a' nép szájából kirántsa 's elnyelje a' kenyeret. Így például egy vámkezelő, ki néhány hónap előtt szegény volt, most olly pompásan él, hogy nem győznek szomszédi eléggé bámulni e' gyors és váratlan fordulaton. Legyen a' ministerség fehér vagy fekete, csak elég erőt 's szilárdságot tudjon kifejteni. Ha pedig ezenkül igazságos is akar lenni, tehát a' tisztviselők egy harmadát akasztassa föl, 's egy negyedét üzesse ki az országból, 's mégis marad elég nádaly Spanyolországban.“

(Frias hg nevezetes nyilatkozata a' négyes szövetségrül.) A' válaszfőirat további vitásakor Arguelles minden, a' négyes szövetséget érdeklő, iromány előterjesztését sürgeté, annak kipuhatólása végett, hogy tulajdonkép ki oka e' szövetség olly hanyag teljesítésének? Anglia segélynyújtásával megelégtült a' szónok, de Portugalia színté megsértette a' szerződést, midőn segélycsapatit visszavonta. „Europa, így szóla többi közt, hallgatva nézi, mikép konczoljuk föl egymást e' kegyetlen háboruban, 's ezt azért cselekszi, hogy végre Izabella 's d. Carlos egyszerre kifogyván minden erőbül, az idegen hatalmak kielégíthessék diésvágyokat. Tudtára adom ezennel azon elámitott navarrainak (Carlosnak), mikép ő csupán idegen diésvágy bábjátéka, 's Spanyolország trónjára jutni nem fog soha, mert az európai politika hatalmasul gátolandja.“ Azután kétlé a' szónok, hogy Franciaország teljesíté köteleességét, 's fölvilágítást kért aziránt. Titkos kéz által mondá Spanyolországra kiöntetni a' tömördek rosztat, hogy végre kénytelen legyen a' nemzet d. Carlos vagy valami más közt választást tenni; ezen más valamire nézve máskor bővebben ígérkezék értekezni a' szónok. Frias hg e' szót „négyes szövetség“ rosztat kifejezésnek mondá, 's ezt ohajtá helyette használtatni: „1834 april 22iki szerződés“ utóbb pedig így szóla: „Valahányszor nem eléggé őriztetének a' francia határszélek, mindenkor fölszólat a' spanyol kormány. Ha egyik rész nem teljesíté bár köteleességét, azért a' szerződés mégis folyvást fönáll. Ha szövetségesink elpártolnak tőlünk, így fognek szólni a' corteshez: barátink elhagyanak, 's már most saját segélyforrásinkra vagyunk szorítva, 's talán még ezt tenném hozzá: barátaink hütlének, 's a' kormány háborut üzent nekik.“ E' szónoknál, így elménczkedik egy madridi lap, néhány idegen hatalom képviselőji elhalaványulának 's láthatóan reszkéte nek, 's ebből már most világosan láthatni, milly rendkívül féltek a' Frias hggeli háborutól. Martinez de la Rosa védé Arguelles ellen a' válaszfőiratot 's lényegileg így nyilatkozik: Egész Europa retteg a' tüztől 's azért nálunk hagyja dühöngeni e' szörnyü elemet. Ha bizonyos elvek terjesztése veszélyes, úgy a' csend minélelőbbi visszaállítatásán kellene dolgozni. Minden kormányt annyira érdekel e' tárgy, hogy állítani merem, miszerint alapjában meg fog rendülni az általános királysági elv, ha háborunk a' művelt világ gyalázatára még tovább tartand. — Arguelles e' szavait: „A' nemzet kénytelen lesz d. Carlos 's valami közt választani,“ oda magyarázzák, hogy Arguelles véleménye szerint Lajos Fülöp valamellyik fiát össze akarja háziasítani Izabella királynéval. Ha e' terv csakugyan való, úgy igen rosztal cselekszik a' francziák királya, hogy olly igen sokaig késik a' menyeközvel, mert végre majd a' lakoma költsége sem kerülend ki menyé hozományából, melly már most is vajmi rosztal állapotban van. Nov. 17kén Munoz Maldonado igen hevesül támódá meg a' válaszfőiratot. Maldonado eddig egyik fő párthive volt a' független 's határtalan hatalmu kormányrendszernek, 's azon párthoz tartozik, melly a' mérsékieket elhagya 's porosz kormányzati rendszert vagyis diciturát szeretne életbe léptetni, végre pedig a' föllengösdiek karjai közé rohan, csak hogy a' mérsékpártiakat megbuktathassa. Egyébiránt Maldonadonak pénzügyministerségre van reménye. Megtámódása nyilatit leginkább a' pápára, Franciaországra 's a' mostani pénzügyministerre irányozá. —

Anglia.

(Az irlandi nép fölszólítása az O' Connell-adó lefizetésére. A' parlament febr. 1jén ülend össze.) Azon fölszólítás, mellyben az irlandi népet a' szokott O' Connell-adó lefizetésére emlékeztetik, Power, Macloughlin, Lynch 's Fitzpatrik aláírata alatt, már megjelent, 's így hangzik: „O' Connell mint elismért képviselője a' nemzetnek, egyszersmind jogigényeinek sürgetője, 's mivel legközelebb számos korábbi áldozatit azon hivatalkör legnagyobb 's legvédelmezőbb méltóságával koronázta, mellyben

ő annyira tündöklök, 's azt csupán azon okból tevő, hogy osztatlan erővel 's elmével egészen a' nyilvános szolgálatnak áldozhassa magát, tehát hála kötelező maga iránt a' nemzetet 's annak minden egyes tagját. E' valódi nemzeti adósság évenkénti leróvatását minden egyes irlandi dec. 9kén pontosan fogja teljesíteni.“ Tory lapok azon véleményüket fejezik ki, mikép O' Connell nem ok nélkül halasztotta épen ezen időpontra izgató hadjárását. Galwayben, midőn szokott modoru beszédet tartá, nem olly kedvezőleg fogadák őt, mint egyebütt, mert a' nép nehezelt reá azon részvétért, mellyet a' tizedtörvény vitásánál a' ministerség gyámolítására kiűtetett. — A' londoni orvosi lap föltűnő adatokat közöl azon következményekről, miket a' Sun arany nyomatu példányi a' könyvműhelyi dolgozóknál okozának, Viktória királyné koronáztatásakor. Egyik közülök veszélyes bőrtajban szenved 's haja egészen megzöldült, gyomra nem emészt 's nyeldekölje dagadt. Valamennyi dolgozó, összesen 40, darab ideig fölhagyni volt kénytelen minden munkával, 's bajukat az elnyelt finom álaranypornak tulajdonítják. Midőn az orvos mindjárt a' bevégzett nyomtatás után a' könyvműhelyt megvizsgálta, finom porral lelé eltöltöte a' léget, 's néhány pillanat mulva úgy fénylett haja, mint Caligula aranyporral behintett parókája. — Néhány nap előtt azon hír kezdé a' fővárosban keringeni, hogy a' parlament december folytában megnyitandja ülést; a' M. Chronicle mindazáltal hiteles forrásbul véli állíthatni, miszerint a' parlament február előtt nem fog összeülni. A' ministerek előbb alkalmasint ki akarják tanulni Durham terveit, 's majd csak azután jelenendnek meg a' parlament előtt, mert mielőtt határozott indítvánnyal tudnának föllépni, nem állhatnának meg az ország képviselőji előtt. —

(Elegy.) A' Courier hiteles forrásbul állítja tudni, miszerint Spencer gr., (Althorp l.) a' volt penzügyminister, Canadába menend, mint fő-kormányzó. Az érintett lap állítása szerint e' kinevezés minden pártot ki fogna elégíteni. — A' londoni moszka követ nov. 17kén Parisba szándékozik utazni; rögtön 's váratlanul érkezett hivatalos sürgönyök miatt azonban el kelle néhány hétre halasztania ez utazását. A' sürgönyöket fontosnak mondják, de tartalmok még nem jutott köztudomásra. — Az angol hadseregnél jövő tavaszkor több lényeges változás fog történni, 's mint mondják, a' kormány több katonaságot szándékozik Indiába szállítatni. Egyébiránt mondhatni, hogy e' pillanatban Europa bármellyik fejdelme sem bír jobban rendezett sereggel, mint az angol kormány indiai birtokiban. Minden javítást, melly az anyaországban a' katonaságra nézve történik, azonnal az indiai seregre nézve is ki szokta terjesztetni a' kormány, 's az Indiában föllállított katonai biztosságok kitűnő buzgalommal törekszenek minden czélszerű javítást rögtön alkalmazni sergeiknél. A' hajógyarak 's élelmi raktárak mindig legjobb állapotban vannak, a' pattantyus-ság rendezete pedig olly jó, hogy teljességgel semmi kifogást nem tehetni ellene. Cossiporeban három év előtt algyuöntő gyárt állítanak föl, mellyben már igen nagyszámu minden féle idomu algyukat készítenek. Futty Ghurban is nagyszerü löszergyárral bírnak az angol katonai hatóságok. Az ishaporei löporgyárban mintegy 9 ezer hordó löport készítenek béke idején évenként, szükség esetén pedig kétszer annyit is teremhetnek elő. Az ottani katonai raktárban 1835ben 32547 hordó löpor fekiült készen. A' tartomány több részében igen kitűnő jelességü méneseket tart a' kormány 's különösen még egy tevémenest is: ezekbül igen rövid idő alatt nagyszámu hadserget láthatni el lovakkal 's tevékkel. Leginkább méltók pedig említésre azon gyönyörű 's jeles országutak, mellyek Bengáliát 's fővárosit a' nyugotindiai nagyobb városokkal kapcsolatban tartják, 's most még nagyobb tökélyesbítést nyerendnek. A' központi országot Calcuttát kötetni össze Delhivel 's 575 német mérföldnyire fog terjedni minden mellékszárnyaival együtt. 1834ben nyolcezer elítelt bűnös dolgozók az országutakon. Az utak e' rendkívüli jósága igen könnyíti a' közlekedést, mi valóban nem csekély elhatározásu az angol hatalomra nézve Indiában. Egyébkint meg kell vallani, miszerint a' britt birodalom e' fontos részének kormányzata valóban ügyes kezekre van bizva; Hobhuese elők gyors áttekintéssel bír a' legbonyolultabb ügyekben is, ezenkívül pedig szilárd elhatározottsággal, 's csupán e' két tulajdonságnak köszönheti Anglia, hogy mindeddig komoly zavar nem történt annyira fontos 's becses indiai birtokiban, mellyeket darab idő óta annyi oldalról fenyegetik veszély 's idegen befolyás okozta háborgások. — Az O' Connell-adónak beszédetése dec. 9kén menend véghez; mult évben 13 ezer font sterlingre ment az izgatónak illy módon gyűlt jóvedelme. — Lichfieldben az utolsó mayorválasztaskor igen föltűnő, hogy a' polgárság közül nem akart senki elváltósztatni e' díszes hivatalra. Három polgár, kikre a' választás egymástán esék, egyenkint megfizetek a' 100 font sterlingnyi büntetést, mi törvénszerint szabva van valamelly hivatal el nem vállalására. — Csak nagy nehezen találtak végre egyet, ki a' hivatalt elvállalá. — Bulwertül jövő februárban új dráma jutand színpadra, mellynek czime: Salvator Roza, 's színhelye: Róma, Nápoly 's az abruzzzi hegység. — A' tengerész-katonaság számára élénkül folytatják az ujonczszedést, 's legujabban 100 ezer darab 32 fontos algyugolyó szállítása iránt lépett szerződésre a' kormány a' nagyobb hadihajók számára. —

Franciaország.

(Részletek Abdelkaderről 's Ain-Maadi ostromáról.) Valahára már a' parisi lapok is megismerik, miszerint Abdelkader halála, mellyet annyiszor állítanak valósultnak orani levelek, csakugyan alaptalan koholmánynak bizonyult be. Általányosan megjegyzésre méltó, hogy a' francia lapok algiri tudósítási, noha e' tartomány legközelebbülről érdeklő Franciaországot, hihetetlen hanyagság bélyegét viselik magukon. Eredeti hírek hiányzása mellett Parisban koholt afrikai tudósításikat sem módosítják illőn e' lapok, 's még az időre sem figyelnek, melly hanyagságuk utolsó valószínűségektől is megfosztja közleményiket. Ujabb 's hiteles orani hírek egyhangulag állítják, miszerint azon városban nem is hallának em-

litést Abdelkader haláláról, 's hogy ezen állbir bizonyosan Algírban vevé eredetét. Abdelkader helyzetét következő maskarai levél legjobban fel fogja világítani, melly követési taghoz vala intézve Maskarából Toulonba, 's legbiztosb jeleit viseli magán a' valószínűségnek. A' levél tartalma lényegileg így hangzik: „Maskara, novemb. Skán: „Uj hírek érkezének Abdelkaderről. Az emir állhatatosan folytatja Ain-Maadi ostromoltatását, 's öt hónap óta egy pillanatig sem hagyott föl e' munkálatával. Csata mindedig nem történt. A' város falai erőssége igen nehezíti a' bevételt 's megrohanást. Ain-Maadiban csupán 500 fegyverfogható férfi találkozik, kívülül pedig semmi segélyre nem számolhat Tidzini, 's az emir roppant serege még sem képes előhaladni hadi vállolatában a' falak óriási vastagsága miatt. Abdelkader négy álguyval löveté a' várost, de ezek közül kettő már egészen haszonvehetetlenné lön, a' másik pedig olly csekély sulyú golyókat röpít, hogy száz lövés sem képes csorbát ejteni a' falon. Néhány rozsul intézett tüzakna lerombolá ugyan némelly helyeken a' falak egy részét; de a' rézs még mindig olly kicsiny, hogy valamennyire biztos sükerreménnyel teljességgel nem foghatni ostromi rohanáshoz. Ain-Maadit két rendbeli bástya övezi, 's mindegyik tíz meternyi széles. Mint látszik Abdelkader nem bír elég eszközzel a' város erőszakali elfoglalására; de vasállhatatossága végre mégis hatalmába juttatandja azt, vagy kichezés, vagy valamelly előre nem látható szerencsés hadicsel által. Ez állomás elfoglalása reá nézve rendkívül nagy érdekű, mivel az egészen tul fekszik a' francia hatalom határin, 's elszigeteltsége miatt mindenkor biztos menedéket nyújtand számára, ha talán a' francziákkal fegyverre kellene kelnie, 's a' győzelem ez utóbbiaknak találna mosolygani.

(Nagy rablócsoport felföldöztetése. Elegy.) Nov. 21én a' főváros egyik távolabb részében nagyszámu 's igen rendes és ügyes szerkezetű rablócsoportnak jutának nyomába. Az illető tagok nem laktak ugyan a' felföldözött tanyán, hanem naponkint titkos gyűléseket tartának ottan, terveik elintézéséről tanácskozás végett, egyszersmind raktáru szolgálvány gyűléshelyök mindenfélre rablószközöknek, 's orkulesoknak. Miután Delessert rendőrelnök ravasz ügyviselőitől megtudá az érintett rablóbarlang létezését, legűgyesb embereit bizá meg e' hosszujas és enyveskező társulat főkolompósa elfogására. A' házajtó előtt egy rendőrbiztos háromszor kopogtatott, hosszabbacska szünet után, mert ez volt a' titkos jel, mellyre az ajtó megszokott nyilni. Most is tehát bebocsátaték a' czimborának vélt rendőrbiztos 's a' magával vitt fegyverekkel azonnal elfogató az összegyűlte talált tolvajokat. Mivel azonban nem ok nélkül vélte gyaníthatni, hogy a' gyűlés nem volt egészen teljes számu, tehát elrejtőzék embereivel, 's így még hat rablót 's egy kéjhölgyet sikerült elfognia, kiket ugyanazon jelle bocsátának be. Az elfogottak nagyobb részint már többször is állottak lopás végett törvényszék előtt. A' társulat főnökei azonban ezuttal mégis kikerülék a' rendőség hatalmát; de másnap kettő közülök, Courvalliu 's Corbaron, csakugyan körömré jutának, még ped' igen különös módon. Egy festő ugyanis, midőn házába lépne, három gyanus tekintetű férfit látá onnan kijöni. Gyorsan sieté föl tehát a' lépcsőken és szándékolt erőszakos berontás jeleit látá ajtaján. Tüstint nyomukba indult a' festő e' felföldözés után szomszédjával a' tolvajoknak, kik minden támodható gyanut kikerülni akarván, nem mertek futásnak eredni, hanem csak csöndesen folytatók utjokat. Látván azonban, hogy üldözöttek, gyorsan egy fogorvos boltjába tértek, hol az egyik tolvaj iszonyu fogfájást szinlett, 's kéré az orvost, huzná ki minél hamarább fájós fogát. Ez azonnal elkészíté műsereit, 's már épen szájába akart nyulni a' jajgatónak, midőn Bellot festő számos kísérettel betoppant. A' fogorvosi műtétet azonnal félben szakasztá Bellot, mondván, hogy a' beteg orvosoltatásáról ezentul majd a' rendőrbiztos fog gondoskodni. Az elfogott két tolvajban Morosoni gyilkos büntársira ismértek, kit néhány nap előtt fogtak el egy éjjeli megtámódsnál. Valamennyi parisi lap egyhangulag örvend e' szerencsés fogásnak, melly sok gonosztságot csirájában fojtá el 's ismét bátorságosabbakká tendia' parisi utcákat, mellyek télen többnyire pezsgeni szoktak vakmerő zsebelőktil. — A' hadminister ajánlatára rendeletet bocsáta ki a' király, melly szerint a' Stora mellett építendő város Philippeville nevet fog viselni. A' kikötőt ezentul Storának fogják nevezni, az azt védendő erősség pedig Fort de la marine nevet kapand. Midőn a' király rendelé, hogy nevét viselje egy afrikai város, nyilván kimondá szándékát, miszerint a' francia koronát csakugyan állandóan gazdagítani kívánja az algiri birtokkal. Azon külön rendszabályok, miket a' kormány elkövetett egy év óta, gyaníthatának ugyan, mikép azon tartományokat csakugyan állandóan megtartani szándék; de most már arabok 's európaiak egyenlőn 's kétségtelenül meglesznek győződve, hogy a' francia gyarmatosítás Afrikában szilárdul 's visszavonhatlanul meg van alapítva, 's a' háromszinű zászló onnan többé nem fog távozni. Nem irigyelhetni Franciaországtól e' birtokot, mert valóban sok minden nemü áldozatiba került az, 's a' francia hadseregnek számos alkalmat nyujta vitézsége 's állhatatossága kitüntetésire. — Valéé tábornagy e' pillanatban a' keleti táborállomások vizsgálatával foglaltos. Clauzel tábornagy 's Rulhiéres tábornok mindenütt kísérik őt. Utóbb a' coleahi 's belidai állomásokot fogják megvizsgálni. — „Dido“ fregát, Legrandais parancsi alatt Lissaboul novemb. 21kén Brestbe érkezék, mint mondják, fontos hírekkel; mikről azonban eddig még semmi nem jutott köztudomásra. — A' Commerce azon hírrrel mulattatja olvasóit, miszerint Hágában tönkre jutának azon alkudozások, mellyek az orániai hg második szülött fia 's Viktória királyné közt kötendő házasság iránt darab idő óta folyamatban voltak, 's hogy ő britt fölsége Szász-Coburg hg mellett nyilatkozzék; egyébiránt ez egész hírt alaptalan koholmányoknak tartják. — Lilleből nov. 22rül ezt írják: „Hír szerint Bougenel tábornok 's lovassági parancsnok városunkba érkezék. Egyszersmind egy gyalog ezred ide jötté-

rül kezdnek szólani, azon megjegyzéssel, mikép e' hadsereg-szaporitást a' belgabollandi ügy közel elhatározása okozá.“ — A' ministerség helyzetéről így nyilatkozik a' Temps: „A' doctinaireknek nem tilthatni meg a' ministerség elleni szavazást, de reménylhetni véljük, hogy a' szabadelmű párt nem fogja ügyöket támogatni, miután ők mindenkor olly gyűlölt ellenségi valának a' szabadságnak.“ A' Courier français ellenben úgy vélekedik, hogy a' két párt előbbutóbb csakugyan egy célra fog egyesülni. — Maria hgnő, több hitelesnek látszó adat szerint, olly beteg Genuában, hogy orvosi már életét is félteni kezdik. — Prudhon dijoni jogtanító 's igen híres francia jogtudós Dijonban meghalt. — A' „La Presse“ szerint Anglia folyvást hí marad régi szokásához, 's önségébe burkolván magát, csak akkor lép föl határozottan valamelly ügyben, ha saját érdekei hasznát kívánja előmozdítani, egyébkint Franciaországot veszélyes ösvényre törekszik tévelyíteni, mellyen aztán követni nem fogja. E' nyilatkozata az érintett lapnak azon körülményből származik, mivel az angol Courier egy cikke szerint Palmerston l. nem fogta volna gyamolítani Franciaországot azon esetben, ha a' francia sereg átlépén Belgium határit, Prusziát gátlandá a' 24 cikkű szerződés teljesítésében Leopold királyt kényszerítőleg. A' National ellenben erre nézve azon megjegyzést teszi, mikép a' francia sereg fölállításá a' belga határszálen nem a' belgák ótmalmazására céloz, hanem csupán szükséges ellenörködésül szolgál a' 24 cikk teljesítéséig. — Brossard tábornok pörét nem sokára ismét meg fogják kezdeni. A' tanukat már kezdik a' hely színére idézgetni. Mustaphaben-Ismael tábornok nov. 22kén már elhagyá Parist, 's Perpignanba utazék, hová másnap a' többi Parisban tartózkodott arab is követé őt gyorskocsin. E' nevezetes pör végképi eldöntését feszült kíváncsisággal várja a' közönség.

Svédország.

Stockholm, nov. 13án: A' királynak Norvegiába utazása majd bizonyos; a' hadminister tegnap utazék el Südermanlandba, hol néhány napig családjánál mulat 's innen Christianiába folytatandja utját; a' ministerek közül egyedül ő leend a' király oldala mellett Norvegiában, egyébiránt a' három legifjabb statustanácsos kísérendi őt ide. A' király elutazása hihetőleg csak e' hónap végén történik meg.

(Lithvaniai szökevények visszavitetnek az orosz földre.) Egy svéd lap szerint: néhány hét előtt Grisslehamnál egy kis csolnokon 45 férfi, nő 's gyermek érkezék; majd egészen meztelenek voltak 's tápszerűk egy kis zöldségűl és sóbul állott. Ezek Lithvánia azon résziből szökének meg, melly hajdan Svédország keleti birtokához tartozék, hol Stackelberg b. földesurok velök embertelenül bánk. Nem kaptak azonban engedélyt Svédországban a' aradhatásra; hanem nyolczadnapra megérkeztek után a' kir. tartományi kapitányi rendeletére Finnlandba kelle áthajózniok, hol azonnal börtönre hányattak.“ —

Hollandia.

Az Avondbode szerint a' hollandi 2dik kamra elibe fog terjesztetni üléseinek ismét megkezdésekor, hogy az orániai hg Sophia württembergi hgnőt nőül veendi. Az Avondbode szerint az esküvés már 1839ki majusban történnék meg.

Görögország.

Athene, oct. 27én: Egy hét óta azon hír terjeng itt, miszerint Candiaiban komoly lázadás üte ki; a' görögök és törökök közörelvel föllázadtak az egyiptusiak ellen, 's kiűzék őket; a' basais áldozatja lön e' lázadásnak. Feszült kíváncsisággal várják e' hírek valósulását. — A' jogminister elleni gyilkolási merény miatt két személyt foglyul ejtének. — A' Sauveur szerkesztőjét a' pénzügyi személyzet legalázása miatt törvényszék elibe idézék, de a' számos jelenlevő közörműre vád alulfölmertették. —

Belgium.

Brüssel, nov. 20kán: Néhány nap óta igen sokat beszélgetnek az erősségekről, miket a' belga kormány létesíteni szándékozik. Az 1839ki kötségetésben 1,600,000 frt van kérve a' diesti erősség-folytatásra, 's 150 álguy fog használtatni Diest védelméül. A' várakból összesen 143,400 kilogram löport rendelének meg, hogy ez által Venloo védelem-alkalmakor szükséges löporral ellátva legyen. Antwerpben is a' föllegrárt javítgatják. —

Brüssel, nov. 22kén, Hire jár, miszerint több szolgálaton kívüli tiszt ismét szolgálatot nyerend. — A' belga Commerce szerint: „A' városban a' hadministerség csak azon körleveléről beszélnek, mellyben a' seregszállítványosoknak parancs van adva, miszerint kevés idő alatt bizonyos mennyiségű élelmi 's hadi szert készen tartanak. Ezen parancs, közhír szerint, azon okbul származék, mivel Hollandia is hatalmas előkészületeket tesz.

Lengyelország.

Posen, nov. 23kán: A' legujabb oroszországi hírek szerint a' wilmnai összeesküvés valósul, 's Lithvania több városiban is hasonlóan elfogatások történtek, mi több, sz. Péterváriban is az összeesküvés több főnökre és részvevőtársira akadtak. E' körülmény okozá hihetőleg, hogy a' czár a' délisereghez utozását illy sokára halasztá el. Nov. 22kéről írják Varsóbul, miszerint Miklós czár az ifju Leuchtenberg hget nemesak vejevé választá, hanem Lengyelország alkirályává is kijelölte. Ha valósul e' olly igen hihetetlen hír, ugy Lengyelország jövője kétes boruja alul, néni enyhe fény sugárik elé. —

Gabonaár: Pest, dec. 7ikén: Tiszta buza 143, 125; — Kétszeres 100, 95, —; Rozs 82, 80, 75; — Árpa 80, 76, 70; — Zab 60, 56, 54; — Kukoricza 80, 76, 72; pesti m. v. gr. —
Dunavizálás: Pest, dec. 6ikán: 5' 5" 6" — 7én: 5' 9" 6"